

Onnistuneella taidesijoituksella voi rikastua tyylikkäästi

Menestyminen edellyttää aitoa kiinnostusta taiteeseen.

SATU JÄRNSTRÖM

PORI

Onnistunut taidehankinta voi antaa paremman tuoton kuin hyvä pörssiosake. Mutta sukeltaminen taidemaailman syövereihin ei onnistu aivan hetkessä. Pörssiyritykset tuottavat sijoittajille taloudellista tietoa tasaiseen tahtiin, taidemaailmassa tieto pitää etsiä itse. Pauliina Laitinen-Laiho sukuloi porilaisessa antiikkikaupassa kuin kotonaan. Ilme kuniilla kasvoilla vaihtelee arvostelevasta innostuvaan. Välillä hän kysyy kauppialta hintoja. Liikkeessä on myynnissä tanskalaisen Anna Petersenin teos. Taiteilija ei ole tutkijalle niinkään tuttu, mutta hän innostuu kun kuulee, ketä teos esittää – kuuluisaa taidemaalaria Elin Danielson-Gambogia. Laitinen-Laiho muistelee, että kyseisen taiteilijan teos on myyty aikoinaan huutokaupassa kolmella miljoonalla markalla.

– Ne on juuri nämä tarinat, jotka taiteenostajia kiinnostavat. Valtaosa haluaa ostaa itseään miellyttävää taidetta, Laitinen-Laiho sanoo.

Hän on väitellyt kotimaisista taidemarkkinoista ja tutkii taidesijoittamista ja -rikollisuutta.

Kiinnostuvatko ulkomaiset sijoittajat?

Laitinen-Laiho arvelee, että suomalaisen taiteen hinta saattaa kohta hypähtää ylöspäin. Lokakuun lopussa myydään maineikkaassa Christies'in huutokaupassa pohjoismaista taidetta. Mikäli siellä kansainväliset sijoittajat innostuvat

PEKKA LEINO

Pauliina Laitinen-Laiho tuntee kotimaiset taidemarkkinat hyvin.

huutamaan teoksia korkeaan hintaan, nousevat hinnat varmasti myös Suomessa. Laitinen-Laiho mainitsee muun muassa taiteilija Ola Kolehmainen, jonka teosta kyseisessä tilaisuudessa kaupataan.

Nyt olisi siis oivallinen tilaisuus ostaa Kolehmainen töitä?

– Kyllä vaim, tutkija vihjaa. Laitinen-Laiho sijoittaa itsensä mielellään taiteeseen mahdollisuuksien mukaan.

Hän harmittelee, ettei ostanut 1990-luvun lopulla Ilkka Lammen (1976–2000) teoksia, jotka maksoivat silloin 3 500 markkaa. Kun Lammi menehtyi tapaturmaisesti, hänen kaikki myytävänä olleet työt ostettiin heti. Hinnat nousivat jopa 10 000 euroon.

Viime toukokuussa Lammen Pariisitar ryytiin Bukowskin huutokaupassa 77 000 eurolla.

Mutta ei taiteilijan kuolema automaattisesti nosta teosten hintoja.

– Taiteilijan pitää olla kuollessaan uransa huipulla, sanoo Laitinen-Laiho.

Murto-osa taiteesta sopii sijoituskohteeksi

Laitinen-Laiho muistuttaa, että vain murto-osa taiteesta on sijoitustaidetta. Tutkija neuvoo-

kin innostunutta maallikkosijoittajaa kääntymään tunnetun galleristin tai taidekauppiaan puoleen, jos haluaa sijoittaa taiteeseen, mutta ei tunne taidemaailmaa.

Suomessa toimivien ammattimaisten taidesijoittajien määrää on mahdotonta arvioida, sillä he pitävät lähes poikkeuksetta matalaa profiilia.

Perisuomalainen kateus ja verottajan tai varkaiden pelko

pitävät suut aika hyvin supussa.

Erilaiset taiderahastot ovat ulkomailla hyvin suosittuja, mutta Suomessa ne eivät ole saaneet tulta allensa. Niissä 10 vuoden tuotto-odotus on 10 prosentin luokkaa.

Laatutaide säilyttää aina arvonsa, mutta silti taidetta myydään ja ostetaan ennen kaikkea tunteilla.

– Ostopäätökseen vaikutta-

vat myös monet kulttuuriset asiat. Esimerkiksi ikonit ovat maailmalla hyvin suosittuja, mutta Suomessa niillä ei ole markkinoita. Mitä nyt turistikin ostavat matkamuistoiksi, hän hymähtää.

Tutkijan mukaan turvallisimpia sijoituskohteita ovat teokset, jotka ovat jo käyneet läpi ajan testin – niiden hinta on kestänyt talouden suhdannevaihtelut.

Vaikka nykytaiteen ostamiseen liittyy riskejä, voi onnistuessaan tehdä hyvän tilin. Sitä voisi pörssimaailmassa verrata vaikka sijoittamiseen uuteen kasvuyritykseen. Siinä ottaa melko suuren riskin, mutta jos sijoitus onnistuu, sillä voi tehdä tulevaisuudessa mukavan tilin.

– Mitä ansioituneempi taiteilija, sitä vähemmän hänen teoksiinsa liittyy riskejä.